TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Phát triển các ngành công nghiệp văn hóa

07:07 24/05/2026

Được xác định là động lực tăng trưởng mới của nền kinh tế và là kênh lan tỏa sức mạnh mềm quốc gia, các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đã có bước phát triển tích cực cả về quy mô thị trường và mức độ đóng góp.

Ảnh minh họa

Nhiều concert âm nhạc, festival sáng tạo, show thực cảnh, phim điện ảnh, chương trình truyền hình thực tế... đã mang về nguồn thu đáng kể, góp phần định hình thương hiệu văn hóa quốc gia, tăng cường vị thế Việt Nam trên trường quốc tế.

Tuy nhiên, về tổng thể, công nghiệp văn hóa Việt Nam vẫn chưa phát triển tương xứng tiềm năng, chưa hình thành được hệ sinh thái đủ mạnh để tạo giá trị bền vững và sức ảnh hưởng lâu dài. Một trong những nguyên nhân chính được xác định là do thiếu hành lang pháp lý vừa bảo đảm sự đồng bộ, vừa mang tính chuyên biệt.

Dù Việt Nam đã có Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, nhưng khung thể chế để phát triển công nghiệp văn hóa vẫn phân tán ở nhiều luật chuyên ngành khác nhau; thuộc các lĩnh vực quản lý nhà nước của nhiều đơn vị khác nhau. Việc còn thiếu cơ chế điều phối chung cũng như các công cụ khuyến khích đầu tư, hợp tác, phát triển nhân lực trong lĩnh vực công nghiệp văn hóa khiến quá trình xây dựng, khai thác và thương mại hóa các sản phẩm còn gặp nhiều rào cản... Đó là lý do nhiều chuyên gia cho rằng cần xây dựng Luật Công nghiệp văn hóa, xuất phát từ thực tế phát triển ngành và đúc rút từ bài học kinh nghiệm của các nước có nền công nghiệp văn hóa phát triển.

Vừa qua, tại buổi làm việc với Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Thủ tướng Chính phủ Lê Minh Hưng đã chỉ đạo khẩn trương xây dựng Nghị quyết của Chính phủ về phát triển các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam và nghiên cứu, xây dựng dự án Luật Công nghiệp văn hóa để trình cấp có thẩm quyền. Nghị quyết 80-NQ/TW ngày 7/1/2026 của Bộ Chính trị về phát triển văn hóa Việt Nam cũng nhấn mạnh nhiệm vụ: tập trung xây dựng các luật về hoạt động nghệ thuật, văn học, bản quyền tác giả, công nghiệp văn hóa... theo hướng kiến tạo, khơi thông nguồn lực cho phát triển văn hóa.

Công nghiệp văn hóa bao gồm nhiều ngành nghề sáng tạo, có phạm vi rộng lớn, liên quan nhiều luật chuyên ngành như: Sở hữu trí tuệ, Du lịch, Di sản văn hóa, Quảng cáo, các quy định về thuế, thương mại điện tử... Do đó, khi xây dựng Luật Công nghiệp văn hóa, cần bảo đảm tính thống nhất và tương thích với các quy định pháp luật hiện hành, tránh chồng chéo hoặc quá chung chung, khó triển khai trong thực tiễn.

Luật cần thể hiện được vai trò kiến tạo của Nhà nước, giúp “mở đường” cho những chính sách hỗ trợ phát triển công nghiệp văn hóa, tích hợp những cơ chế giúp thu hút các nguồn lực, nhất là liên quan vấn đề hợp tác công-tư, ưu đãi thuế, đất đai, đào tạo nhân lực, hình thành các quỹ hỗ trợ sáng tạo, hỗ trợ xuất khẩu sản phẩm văn hóa...

Cùng với khuyến khích, thúc đẩy sáng tạo, luật cũng cần có cơ chế bảo vệ hiệu quả các sản phẩm văn hóa, đặc biệt về mặt bản quyền để bảo đảm môi trường sáng tạo được vận hành công bằng, minh bạch.

Cùng với những quy định cụ thể phù hợp đặc thù riêng của từng ngành nghề, luật cũng cần thể hiện được tính dẫn dắt với độ mở cần thiết để thích ứng với sự thay đổi của công nghệ và nội dung số, từ đó tạo không gian rộng mở cho đổi mới sáng tạo...

Với công nghiệp văn hóa - một địa hạt năng động, giàu tiềm năng sáng tạo, nếu được “mở đường” bởi hành lang pháp lý đủ chặt chẽ và thông thoáng sẽ tạo ra tăng trưởng thực chất, góp phần hình thành một thị trường văn hóa văn minh với giá trị bền vững, giàu bản sắc trong dòng chảy hội nhập.

Theo Báo Nhân dân